

Plenum

Torsdag 15.11.2018 kl. 16.01—19.41

2.1. Muntlig fråga om tjänster för barn, unga och familjer (Eeva-Johanna Eloranta sd)

Muntligt spörsmål MFT 181/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Ledamot Eloranta ställer den socialdemokratiska riksdagsgruppens fråga. Varsågod.

Debatt

16.03 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa puhemies! Kysymykseni koskee suomalaisen nuorten hyvinvointia.

Jokainen lapsi ja nuori tarvitsee kunnolliset elämän eväät aikuiseksi kasvu varten. Aina nämä elämän eväät eivät jakaudu tasaisesti.

Tällä viikolla saimme lukea THL:n mittavasta tutkimuksesta, joka käsittelee nyt parikymppisten, vuonna 97 syntyneiden nuorten hyvinvointia. Se on vastaavanlainen selvitys kuin mikä tehtiin kymmenen vuotta sitten vuonna 87 syntyneistä lamalapsista.

On hätkähdyttävää, että tämän päivän kaksikymppisillä on enemmän mielenterveysongelmia kuin lama-ajan lapsilla. Samaan aikaan huostaanotot ovat lähes kaksinkertaistuneet. Tämän tuloksen pitäisi pysäyttää meidät päättäjät.

Ministeri Saarikko, te vastaatte perheministerinä perheiden hyvinvointiin liittyvistä asioista. Miten te arvioitte tämän uuden tiedon valossa tehtyjä lapsiin ja nuoriin kohdistuneita säästöjä? Antaako tämä syytä arvioida uudelleen esimerkiksi varhaiskasvatuksen säästöjä, ryhmäkokojen kasvattamista ja päivähoito-oikeuden rajausta?

16.04 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On tärkeää, että meillä kaikilla on yhdessä, nyt tuleviin vaaleihin valmistautuessamme ja täällä päätöksiä tehdessämme, käytettävissä kaikki paras ja mahdollinen tieto hyvinvoinnista ja myös suomalaisten odotuksista yhteisten varojen käyttöön liittyen.

Tämä tutkimus, johon edustaja viittaa, on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ansiokas koonti yhden ikäluokan ja samalla yhden sukupolven tarinasta Suomessa. Maalaaatte kysymyksessänne kuvan suomalaisten nuorten, nuorten aikuisten, ikäluokasta aika surulliseksi ja tummien pilvien täyttämäksi.

Aloitetaan siitä positiivisesta puolesta, kun arvelen, että aiheesta saamme — onneksi — yhdessä puhua pidempään. Tuon tutkimuksen nojalla valtaosalla suomalaisista nuorista ja nuorista aikuisista menee hyvin. Tästä voimme iloita yhdessä. Samalla kuitenkin tämä toteuttaa samantyyppistä tilannearviota kuin pitkällä aikavälillä monet muutkin terveyteen ja hyvinvointiin keskittyvät tutkimukset. [Puhemies koputtaa] Pahoinvointi kasaantuu vaikealla tavalla pienelle joukolle ihmisiä, ja näitä meidän on autettava.

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

Puhemies Paula Risikko: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä aiheesta vielä lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan nousemalla seisomaan ja painamalla V-painiketta.

16.05 Eeva-Johanna Eloranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on koonnut lasten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalveluita perhekeskuksiin, ja se on hyvä asia, kiitokset siitä. Kyse on kuitenkin vain viidesosasta lasten ja lapsiperheiden kaikkia palveluita. Kokonaisuudesta puuttuvat kaikkia lapsia ja nuoria koskettavat koulutus- ja vapaa-ajan palvelut.

SDP haluaa koota kaikki lasten ja perheiden palvelut yhteen niin, että ne tukevat perheitä aina raskauden alusta

siihen asti, kunnes lapsi ja nuori on varttunut itse ottamaan vastuuta tulevaisuudestaan. Neuvolat ja varhaiskasvatus, koulut, oppilashuolto, nuorisotyö ja harrastukset muodostavat SDP:n mallissa yhden kokonaisuuden.

Tällaiset oppimis- ja hyvinvointikeskukset tavoittaisivat luontevasti jokaisen lapsen ja nuoren ja perheen arjen luonnollisissa kehitysympäristöissä tukien oikea-aikaisesti heidän kasvuaan ja kehitystään.

Arvoisa ministeri Saarikko, voisitteko kerätä kaikki lasten, nuorten ja perheiden palvelut laajasti yhteen niin, että ne muodostaisivat todellisen ja oikeasti vaikuttavan tukiverkon ihan jokaiselle suomalaiselle perheelle, lapselle ja nuorelle, vähän niin kuin Islannin mallin tapaan?

Puhemies Paula Risikko: Ja onko Grahn-Laasonen tällä kertaa, vai miten toivotte? Ei ole väliä, kumpi vastaa.

16.07 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ensinnäkin siitä, että lapset ja perheet ovat tänään kyselytunnin pääaiheena. Minä uskon, että varmasti ne tutkimustulokset, joita ollaan saatu lasten ja perheiden pahoinvoinnin kasautumisesta, pysäyttävät ja huolestuttavat meitä kaikkia, vaikka samaan aikaan tässä tutkimuksessa piirtyi myöskin se valoisa puoli, joka on se, että Suomi on erittäin monella tavalla hyvä maa, yksi maailman parhaista maista lapsille ja perheille.

Näkökulma palvelujen kehittämisessä tulevaisuudessa pitäisi kääntää järjestelmäkeisyydestä ensisijaisesti lapsi- ja perhelähtöisiin palveluihin. Se on ollut ajatus, joka on ollut taustalla myöskin lapsi- ja perhepolitiikan palveluiden muutosohjelmassa, jota tällä hallituskaudella on tehty, ja tiivistäen voi sanoa, että on tehty ennennäkemättömällä tavalla yhteistyötä sivistys- ja sote-palveluiden välillä.

Eli lasten ja perheiden näkökulma keskiöön, ja rakennetaan lapsi- ja perhelähtöisiä palveluita, joissa voidaan tuoda yhteen lapsiperheiden kannalta tärkeitä ja kriittisiä palveluja, esimerkiksi kehittää neuvoloiden ja päiväkotien yhteistyötä, koulujen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyötä, ja sitä kautta tunnistaa varhain ja riittävän ajoissa tuen tarve ja kohdentaa lapsiperheille apua silloin, kun sitä kaikkein kipeimmin tarvitaan.

16.08 Kristiina Salonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tutkimuksen huutomerkki oli perheet. Perheet nousivat merkittävään rooliin lasten hyvinvoinnissa, eivät niinkään yksilöt. Erityisesti kaikille lapsille pitäisi pystyä tarjoamaan paremmat mahdollisuudet vanhempien elämästä ja tilanteesta huolimatta. Hallitus on poistanut lapsilta mahdollisuuden varhaiskasvatukseen juuri vanhempien työtilanteen vuoksi. [Oi-

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

kealta: Ei ole! — Ben Zyskowicz: Ei pidä paikkaansa! — Oikealta: Puhukaa totta!] Nurin-
kurista, eikö?

Myös sote-uudistuksessa on meitä varoitettu neuvolapalveluiden pilkkomisesta. Kaikki tehty työ esimerkiksi perhekeskusten saamiseksi ympäri Suomen valuu hukkaan. Perhekeskukset rakentuvat neuvoloiden ympärille. Jos perheyksiköt hajoavat, kun valitaan terveyspalveluita tai vaihdetaan neuvolapalveluiden tuottajaa, nämä tavoitteet, joita olette myös itse, hallitus, asettaneet, eivät toteudu.

Arvoisa ministeri Saarikko, eikö nyt olisi syytä huomioida nämä tutkimuksen tulokset ja turvata neuvolapalvelut paremmin lailla?

16.09 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tämä aihe on kyllin vakava ja vaativa, että voisimme yrittää keskustella faktoilla. Edustaja Salonen, me emme ole poistaneet varhaiskasvatusoikeutta keneltäkään. [Hälinää] On kohtuullista, että voitte moittia meitä valinnoista ja päätöksistä, mutta kerrotaan niistä niin kuin asiat ovat tapahtuneet. Joka ikinen suomalainen lapsi vanhemmistaan riippumatta on oikeutettu 20 tuntiin varhaiskasvatusta viikossa.

Arvoisa puhemies! Sitten kysymyksenne toiseen osioon, jossa maalaatte niin ikään hyvin synkkää kuvaa suomalaisista neuvolapalveluista, joiden puolustajia varmasti tämä sali on täynnä: Neuvolan ei tarvitse olla muuttumaton, sitäkin palvelua on syytä kehittää. Olen iloinnut esimerkiksi hankkeista, jotka liittyvät siihen, että sekin palvelu tukisi tämän päivän vanhemmuutta yhä enemmän sähköisin ja digitaalisin menetelmin. Mitä tulee neuvoloiden palvelutuottajapohjaan, niin lainsäädännössä yksiselitteisesti neuvolat ovat maakuntien omassa harkinnassa, mikäli sen johonkin palvelun osaan haluttaisiin tarjota palvelusetelillä [Puhemies koputtaa] toteutettavaa osuutta. Neuvoloiden ydin hyvin suurella todennäköisyydellä kaikkialla [Puhemies: Aika!] säilyy julkisen palveluntuotannon osana.

16.10 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei nyt pitäisi yrittää puhua mustaa valkoiseksi. [Oikealta: Valkoista mustaksi!] Me kaikki tiedämme hyvin, että hallitus on rajannut lasten varhaiskasvatusoikeutta perustuen vanhempien asemaan. Kaikilla lapsilla ei ole tasa-arvoista mahdollisuutta enää kaikkialla Suomessa täysiaikaiseen varhaiskasvatukseen, ja tämä on fakta.

Ja se, mikä tässä nyt on, arvoisa puhemies, tämä itse asia: On totta, niin kuin ministeri sanoi, että täällä on paljon nuoria, joilla menee hyvin, mutta Suomen menestys perustuu siihen, että täällä kenestä tahansa on voinut tulla mitä tahansa. Ja tämän tutkimuksen tärkeä viesti on se, että kun me aikaisempi sukupolvi uskoimme, että lama selittää sen, että syrjäytymistä tapahtuu, niin nyt tämän tutkimuksen mukaan niillä nuorilla, jotka ovat syntyneet laman jälkeen, matala koulutus, pitkittynyt köyhyys, mielenterveysongelmat näyttävät muodostavan esteen, joka vaikuttaa pitkälle koko elämään. Ja tätä taustaa vasten nyt varhaiskasvatusoikeuden rajautuminen [Puhemies: Kysymys!] kohdistuu juuri näihin, joten voisitteko arvioida uudelleen tätä hallituksen päätöstä nyt, kun tämä tutkimus on tullut ja toivottavasti herättää kaikki päättäjät?

16.12 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jotta ei synny väärää käsitystä, niin jokaisella suomalaisella lapsella on oikeus vähintään 20 tuntiin pedagogista, laadukasta varhaiskasvatusta ja sen yli tarpeen mukaan, jos vanhemmat ovat töissä [Timo Harakka: Miten oli ennen?] tai on muu syy, joka esimerkiksi

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

voi olla joissain tapauksissa lapsen etu. Ja uusi varhaiskasvatustalaki on hyväksytty tässä salissa laajalla enemmistöllä: SDP äänesti sitä vastaan, mitä ihmettelen, ottaen huomioon, että uusi varhaiskasvatustalaki vahvistaa entisestään lapsen oikeutta.

Se, mikä kaikissa näissä tutkimuksissa, joita on julkaistu ihan viime aikoina, on yhteistä, on se, että ne alleviivaavat ennalta ehkäisevän ja varhaisen tuen merkitystä. Ja siitä syystä tämän hallituksen aikana on panostettu varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen, [Puhemies koputtaa] jotta yhä useampi lapsi tulisi varhaiskasvatuksen piiriin, pääsisi varhaiskasvatuksen piiriin. Ja iloksi voin kertoa, että tämän hallituksen työn tuloksena varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut.

16.13 Jukka Gustafsson sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me puhumme nyt kansakunnan ydinkysymyksestä. On aivan oikein, niin kuin ministeri Saarikkokin totesi, että meillä lapsista suurin osa, lähes 80 prosenttia, voi hyvin ja itse asiassa koko ajan paremmin ja paremmin. Muistan keskustelleeni jo kymmenisen vuotta sitten professori Matti Rimpelän kanssa, ja Rimpelä jo silloin totesi tilanteen suunnilleen tämänkaltaiseksi. Ja nyt on ydinkysymys se, että tämä kehitys on menossa vakavasti huonoon suuntaan. Meillä ikäluokasta aivan liian suuri osa jää nyt heikoille eväille menestyäkseen koko ajan vaativammassa työelämässä ja elämässä ylipäätään.

Tuossa tutkimuksessa toivotaan tällaisia parannuksia: kouluterveydenhuollon vahvistamista, palvelujärjestelmälle herkkyyttä ja oikea-aikaisuutta. [Puhemies: Kysymys!] Mitä te oikeasti nyt aiotte tehdä, jotta tilanne parantuisi?

16.14 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tärkeästä kysymyksestä. Mitä aiomme tehdä ja olemme tehneet: Täällä aiemmin jo viitattiin perhekeskuksiin. Toisin kuin ehkä kysymyksissä aiemmin annettiin ymmärtää, niiden ydin — koko tämän lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman ydin — on lapsen ja perheen elämän katsominen kokonaisuutena. Lapsi on oppija, lapsi on päiväkodissa leikkijä. Lapsi on vanhempiansa lapsi, mutta hän on myös ehkä terveyspalveluiden tarvitsija. Ja oleellista on — ja tämän tutkimuksenkin äärellä havahduin sellaiseen ajatukseen — että kyllä Suomessa on upea palvelujärjestelmä. Täällä on kukin hallitus vuorollaan halunnut tehdä parannuksia, muutoksia, katsonut lapsen etua. Mutta ehkä ongelman ydin on se, että meidän palvelut eivät katso samaan suuntaan, aina samaa lasta ja nuorta ja perhettä, ja toimivat siiloissa, omissa putkissaan, ammattilaiset liian yksin. Ja on ehkä vähän vaikea hahmottaa ja selittää, mitä konkreettista muutosta on tapahtunut. Voisin luetella perhekeskusten määrän, laajan koulutusohjelman lastensuojeluammattilaisille, mutta kyllä tämän muutoksen ydin on siinä, että ammattilaiset aidosti tekevät yhteistyötä ja tietävät toinen toisistaan, mitä kukin perheen ja lapsen ympärillä tekee.

16.15 Pilvi Torsti sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vien kysymyksen lapsiin, jotka ovat jo vähän isompia, varhaisteini-ikäisiä ja teini-ikäisiä, mutta meidän kaikkien vastuulla. Meidän suurin työn murros koskee juuri näitä noin 15-vuotiaita. Viimeisen 30 vuoden aikana meiltä ovat hävinneet työpaikat, joihin pelkän peruskoulun varassa saattoi päästä. Mutta me emme ole vielä uudistaneet meidän koulutustarjontaamme ja -järjestelmäämme sen mukaisesti, vaan edelleen me hyväksymme sen, että 15-vuotias voi valita ikään kuin jättää opintimensä siihen. Ja vaikka me kuinka olisimme lapsi- tai perhekeskeisiä, niin meillä ei ole ikään kuin välineitä tähän puuttua, ei koulutuksen järjestäjillä eikä van-

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

hemmilla. Tähänhän ratkaisu, joita meillä ovat useat tutkijat, talouspolitiikan arviointineuvosto, monet säätiöiden edustajat esittäneet, ensin varovasti ja sitten koko ajan ponnekaammin, on ollut oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle. Kysyisin nyt ministeriltä: miten tätä tämän tutkimuksen valossa arvioitte, kun tosiaan ei ole enää kysymys laman lapsista vaan myös nousukauden lapsista, jotka tuntuvat jäävän saman ongelmatiikan käsiin?

16.16 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen tavoitteena on se, että jokainen nuori suorittaisi vähintäänkin toisen asteen tutkinnon ja pääsisi sitä kautta elämässä eteenpäin. En ole vakuuttunut siitä, että pakko on tässä ensisijainen tai paras. [Jukka Gustafsson: Oikeudesta on kysymys!] Kun katsotaan tutkimustietoa, niin sen valossa kaikki tutkimukset viittaavat siihen, että on puuttuttava ongelmiin varhaisemmassa vaiheessa ennaltaehkäisevästi. Ja sen takia ensisijaista mielestäni olisi vahvistaa varhaiskasvatusta, niin kuin hallitus on tehnytkin.

Uusi varhaiskasvatuslaki: Nyt on käynnistynyt 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu, ja tällä viikolla kerroimme, että pääsemme laajentamaan sitä niin, että yhä useampi lapsi pääsee maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin ensi vuonna, mikä on hyvä uutinen. Samoin varhaiskasvatukseen on tulossa uudenlainen tasa-arvorahoitus, josta on hyviä kokemuksia peruskoulun puolella, ja peruskoulun puolella tämä tasa-arvorahoitus on kaksinkertaistettu.

Samoin tarvitaan panostuksia ihan sinne peruskoulun työhön, jotta varmistetaan, että jokainen lapsi saa vahvat perustiedot ja -taidot, [Puhemies koputtaa] jotka kantavat toisen asteen opinnoissa. Ja ammatillisen koulutuksen [Puhemies: Aika!] uudistusta meidän täytyy pystyä viemään läpi niin, että se vahvistaa [Puhemies koputtaa] jokaisen mahdollisuutta yksilölliseen tukeen.

Puhemies Paula Risikko: Yritetään pysyä minuutissa.

16.18 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tutkimuksissa kävi ilmi, että jopa kolmannes kouluikäisistä kärsii masennuksesta. Se on todella hätkähdyttävä tieto.

Nostan esiin koulukiusaamisen. Se on syy syrjäytymiseen, yksi syistä. Perussuomalaiset ovat esittäneet koulurauha-asiamiehen viran perustamista kuntiin, pieniin kuntiin yhteistä. Tämä koulurauha-asiamies opettajien ja rehtorien lisäksi käsittelee näitä tapauksia myös ulkopuolisena.

Facebookissa tein yhden tällaisen kokeen viime tammikuussa. Laitoin sinne oman puhelinnumeroni ja pyysin ilmoittamaan, jos on kokemuksia koulukiusaamisesta. Facebook suunnilleen räjähti käteeni. Nimittäin satoja vastauksia tuli — tämä on suuri ongelma.

Kysynkin ministeri Grahn-Laasoselta: miten suhtaudutte tähän perussuomalaisen ehdotukseen koulurauha-asiamiehestä?

16.19 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä siitä, että koulukiusaaminen on yksi kipeimmistä ongelmista. Edelleen huolimatta kaikesta siitä hyvästä työstä, mitä on tehty vuosien varrella tutkimuspohjaisesti — kouluissa kehitetty koulukiusaamisen ehkäisymalleja — kiusaamista esiintyy. Siihen pitäisi pystyä meidän vaikuttamaan, ja minä ajattelen itse niin, että kiusaamisen

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

ehkäiseminen on aivan jokaisen aikuisen vastuulla, joka siihen törmää. Se on siis kouluyhteisössä näin, myös vanhemmilla ja myöskin ihan niin kuin jokaisen puuttumisen velvoite esimerkiksi koulumatkoilla. Kiusaaminenhan saa koko ajan uusia muotoja myöskin sosiaalisessa mediassa ja niin edelleen, ja aikuisten vastuu korostuu tällöin myöskin kodeissa.

Tämä ehdotus on sinällään tutkimisen arvoinen, ja voidaan palata siihen, mutta se, mistä haluaisin kertoa teille, on se, että uusi näkökulma tutkimuspohjaisesti liittyy juuri näihin varhaisiin vuosiin myöskin koulukiusaamisen ehkäisyssä. Uudessa varhaiskasvatuslaissa on ensimmäistä kertaa nyt [Puhemies koputtaa] mainittuna se, että koulukiusaamista ehkäistään jo päiväkodeissa, eli se on aikuisten velvollisuus.

Puhemies Paula Risikko: Pysytään minuutissa.

16.20 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Laadukas varhaiskasvatus on tutkitusti hyvin tehokas tapa parantaa lasten mahdollisuuksia pärjätä koulussa ja ehkäistä syrjäytymistä, ja siksi vihreiden näkemys on se, että hallituksen lakkauttama kaikkien lasten tasavertainen oikeus osallistua varhaiskasvatukseen tulisi palauttaa. Samoin olemme sitä mieltä, että ryhmäkokoja tulisi pienentää. Hallituksen suunta tässä on ollut väärä.

Suomalainen peruskoulu tunnetusti pärjää kansainvälisissä vertailuissa sen vuoksi, että meillä on hyvin koulutetut opettajat, mutta myös siksi, että meillä on laadukas oppilaanohjaus ja oppilashuolto, joissa pidetään huolta oppilaasta kokonaisuutena. Suomen Psykologiliitto on esittänyt pitkään, että varhaiskasvatukseen otettaisiin vastaavanlainen psykologipalvelu kuin on nyt oppilashuollossa peruskouluissa, ja olisin kiinnostunut kuulemaan, mitä mieltä ministeri Saarikko on tästä ehdotuksesta. Mielestäni se olisi hyvä tapa, hyvä keino, ennaltaehkäistä [Puhemies koputtaa] mielenterveyden ongelmien syntymistä.

16.21 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kysymys lähti liikkeelle tästä THL:n tutkimuksesta, joka nosti esiin mielenterveyspalveluiden kasvaneen tarpeen. Olen miettinyt sitä erityisen paljon. Minä yritän nähdä siinä myös sen positiivisen puolen, että ehkä tutkimuksen kohteena on nyt ikäluokka, jolle on entistä avoimempaa ja oikeutetumpaa puhua ääneen ja hakea apua mielen syvimpien salojen ahdistukseen tai muihin mielenterveyden ongelmiin, ja se on lähtökohdaisesti hyvä asia. Se, että mielenterveyden palveluiden käyttö on kasvanut, ei automaattisesti välttämättä tarkoita epäonnistumista. Me emme pysty osoittamaan minun tiedossani olevan tutkimuksen valossa selkeästi lisääntyneitä mielenterveyden ongelmia vaan myös aidosti enemmän niiden tunnistamista ja näiden asioiden palveluiden piiriin päätymistä.

Toki sinänsä luku on myöskin huolestuttava, ja varhaisten vuosien tuki ei liity pelkästään psykologipalveluihin vaan vanhemmuuden tukeen. Olen siksi hyvin iloinen, [Puhemies koputtaa] että eduskunnan vahvasti rahoittama Itla esimerkiksi tulee tutkimuksessaan keskittymään vanhemmuuden tukeen lapsen erilaisten elämäntilanteiden äärellä, ja se on yksi vastaus myös mielenterveyskysymysten hoitoon.

Puhemies Paula Risikko: Ja vielä yksi lisäkysymys, edustaja Andersson.

16.23 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvinvointivaltion lupaus on ollut se, että vaikka tulee köyhistä tai vaikeista perheolosuhteista, pystytään kou-

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

lutuksella ja julkisilla palveluilla tasaamaan ihmisten taustoista johtuvia eroja ja myöskin antamaan kaikille tasa-arvoisia mahdollisuuksia rakentaa itselleen hyvä elämä.

Kaikista huolestuttavin tulos näistä tutkimuksista on juuri se, että juuri tässä tärkeimmässä tehtävässään suomalainen hyvinvointivaltio on epäonnistunut. Eli me emme ole pystyneet katkaisemaan perheiden köyhyyden kierrettä, vaan toimeentulotukea tarvitsevien perheiden osuus oli pysynyt lähestulkoon samalla tasolla tämän kymmenen vuoden aikajänteen aikana.

Kyse ei ole siitä, etteikö tiedettäisi, mitä pitäisi tehdä — pitäisi panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin ja varhaiseen tukeen — ja juuri siksi herää ihmetys, miksi hallitus ei ole valmis myöntämään niitä virheitä, mitä vaalikauden alussa tehtiin varhaiskasvatuksen osalta, ja korjaamaan niitä. Esimerkiksi tämä tasa-arvorahoitus osoitetaan [Puhemies: Aika!] muun muassa ryhmäkokojen pienentämiseen eli hallituksen itse luoman ongelman korjaamiseen.

16.24 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, että salissa vallitsee laaja yhteinen näkemys tästä arvopohjasta, että turvataan tasa-arvoisia mahdollisuuksia jokaiselle lapselle ihan kotitaustasta riippumatta, ja tähän tähtääviä toimenpiteitä tämä hallitus on tehnyt lukuisia. Yksi niistä on peruskoulun tasa-arvorahoituksen kaksinkertaistaminen ja sen instrumentin tuominen myöskin päiväkoteihin ja varhaiskasvatukseen. Toinen on näkökulman kääntäminen varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamiseen ja uusi varhaiskasvatuslaki, joka vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja lapsen edun ensisijaisuutta. Samoin kuin sitten palvelujärjestelmässä tehtävä muutos, jossa lisätään ammattilaisten välistä yhteistyötä ja rakennetaan lapsilähtöisempiä, perhelähtöisempiä palveluja. Tosiasia on se, että lapset tulevat tänä päivänä moninaisista taustoista, ja meidän pitää pystyä löytämään keinoja, miten autetaan täsmällisemmin niitä perheitä, joissa apua tarvitaan kaikkein kipeimmin.

Frågan slutbehandlad.